

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 1.200.000 Mk.
z odnośnikiem do domu 1.400.000 Mk.
na prowincji z przesyłką
pocztową 1.500.000 Mk.
zagranicą 3.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 60.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1, 2, 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10. Zwycięzcy gr. 5.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 p. poł.

№ 4 (7633)

Sobota, dnia 5 Stycznia 1924 r

Rok XXXII

Węgiel

2355

Górnośląski z kopalń Księcia

na PSZCZYŃNIE

po cenach kopalnianych plus 10%
na weksle czterotygodniowe.

Cement

najlepszy w POLSCE

z pieców rotacyjnych fabryki Rudniki po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach poleca:

Kaliska Spółka Opakowa
ul. Kazimierzowska 1, tel. 92.

Lekarz Dentysta 2088

W. Zynger

przyjmuje od godz. 9-7 wieczór

ul. Warszawska 21 dom Cynaderki II p.

LOS Y

do klasy 3-ej Loterii Państwowej
nadeszły do Kolekty Gazety Kaliskiej i są do
wymiany do dnia 7 stycznia 1924 roku.Po tym terminie nie wymienione losy zostaną
sprzedane. 3.

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.

Ku wzmocnieniu sił inteligencji.

Był we Francji historyk, który napisał wielką epopeję „stanu trzeciego”, przez co rozumiał warstwy oświecone i produkujące. Tym historykiem był Augustyn Thierry, człowiek pozbawiony wzroku, lecz wzrokiem ducha głęboko wnikający w prawa ludzkiego rozwoju. Stan trzeci, podług Thierry'ego odegrał rolę głównego bohatera historii, wyswobodziciela ludu, oświeciciela społeczeństw.

Zaledwie jednak atrament zasechł na pracy historyka, wybuchła pierwsza, robotnicza rewolucja w r. 1848 we Francji i wielki myśliciel za wahał się. Doznał zawodu wobec zbudzenia się sił stanu czwartego, które starły się z oświeconym mieszczaństwem. Przyszedł do wniosku, że napisał tylko jeden rozdział historii i położył pióro.

Francja, obfitująca w genjusze, miała współcześnie innego historyka, inną metodą badającego dzieje postępu i rozwoju. Był nim Juliusz Michelet, przyjaciel Adama Mickiewicza, historyk-poeta, który instynktowi ludu wiejskiego przypisywał największe zdobycze kultury. Instynkt ten cenil on poniekąd wyżej od oświaty, warstw inteligentnych. Ale Michelet, choć był poniekąd dziejopisem walki klasowej, nie wczuł się jeszcze w znaczenie reform socjalnych. Poezja miłości i braterstwa chciał kość bóle społeczne.

Gdyby z nauk Thierry'ego i Micheleta stworzyć syntezę i uzupełnić ją jeszcze współczesnym, który Thierry dostrzegł dopiero po napisaniu swej historii — pierwiastkiem pracy robotniczej — mielibyśmy pełne zagadnienie współczesne.

Praca intelektualna, instynkt ludowy i znoiny trud robotnika — oto trójhymn postępującego naprzód człowieczeństwa. Warstwy oświecone, jak mówi Thierry są bojownikami w obronie losu całego narodu. Lud, podług Micheleta, ten zbiorowy człowiek instynktu, jest to żywioł przechowyjący w sobie przyrodzone siły ludzkości. Miłości ziemi i natury. Nakoniec robotnik — to wykawca wartości gospodarczych, główny twórca produktu.

Gdyby Thierry wstał dziś z grobu, może odwołałby wyznanie, że, po napisaniu historycznej

apologii stanu trzeciego, przekonać się musiał, iż jednostronne jego badania przyprawiły go o zawód. Jeśli pojmuje stan trzeci tak, jak pojmuwał go Thierry, to ustalić trzeba że misja tego motoru oświaty i wolności została zlekceważona i niedoceniona. Bodaj na owym niewidomy, a patrzącym daleko wzrokiem ducha, historyku zaniknęły karty bezstronnej w tej dziedzinie badania.

Należy stwierdzić, że do pewnych pomyłek przyczyniła się nauka ekonomii, która pracę ducha jakby odsadziła od wartości twórczej, prawa gospodarcze tylko na materialnych siłach. Winę tę ponosi zarówno ekonomia liberalna, jako też tak zwany naukowy socjalizm. Zresztą bardziej od teorii ekonomii zawinił tu kapitalizm, nadawczy towarowy charakter ustrojowi społeczno-gospodarczemu. Walory kulturalne, będące tyłko nadbudową tego ustroju, zostały zdeprecjowane. Zachowały wartość idealistyczną, lecz real na ich cena obniżyła się, bo nie wprowadzono ich do obrotu towarowego.

A jednak praca inteligencji nie tylko podnosi duchowo i moralnie człowieka, nie tylko dźwiga go wyżej, ale tak samo rozwija produkcję i mnoży zasoby kapitału, jako zadatki dalszej wytwórczości. By powtórzyć tu to, co już na innym miejscu powiedzieliśmy, ów duch oświaty powszechnej, który podnosi myśl człowieka i pozwala mu produkować świadomie i celowo duch nauki, fakturowego wykształcenia, duch wynalazcy, zaklęty w maszynie przez legjon myślicieli i zdobywców, wszystko to żyje w produkcji, działa i posuwa się naprzód w miarę coraz nowych postępów oświaty, techniki, fizyki chemii.

Śluszenie zauważył B. Bougle Nie tylko wielkie postacie wynalazców współdziałają w naszej pracy codziennej, ale i cały bezimienny tłum tych co przygotowali, wykończyli i rozpowszechnili wynalazki a rzadko i prądy ideowe, fale cywilizacji, które je przyniosły.

„Jeżeli ocenimy na 1000, mówi Belchamy, produkt pracy każdego człowieka, to 999 części pracy jest rezultatem dziedzictwa społecznego i związanych z niem okoliczności”. Idea, biorąca początek w kulturze i wiedzy, wskazuje zawsze kierunek czynom.

Nauka i oświata nie jest rzeczą martwą, jak towar, nie da się ułożyć na składnicy, nie wymusza swego właściciela, choć ten szczerze rozdziela swe dary na prawo i lewo.

Thierry nie błdził, gdy warstwie ludzi oświeconych przypisał zasługę wyzwolenia świata z pęt barbaryzmu i feudalizmu. Inteligencja była zawsze warstwa, która tworzyła dobra ludowe, posiadające w organizacji gospodarczej pokąźną wartość użytkową, choć nie posiadające w ścisłym znaczeniu wartości wymiennej. Te dobra były „nadwartością”, z której wszyscy czerpali jako z rzeczy niczyjej.

I oto w tym długim procesie rozwojowym, wśród zamętu handlarskiego, który stał się cechą kapitalizmu ruch oświatowy i kulturalny, te naczelnne sprzężyny i jego korona, zdegradowane zostały przez mechanizm ekonomiczny.

Inteligencja znalazła się na krańcach upadku. Traci ona wszelką opiekę społeczną. Wśród starcia interesów między kapitałem a pracą jest ona jakby czemś zgola obojętnym, czemś bez ceny, czemś ujarzmieniem nawet przez pracę fizyczną.

Pewną odpowiedzialność za taki swój los spada na samą inteligencję. Trafnie to już określił Lefebvre: Najmniej inteligencji natwierają węż rzyli, że zdolności ich, oraz wiadomości naukowe i literackie stanowią przywilej, który nie pozwoli, aby zepchnięci zostali w otchłań nędzy. Lecz życie rozwiało ich złudzenia i siła robocza mózgu spadła poniżej siły mięśni i poniżej poziomu towaru.

Najjaskrawiej ilustrują to stosunki powojenne. Inteligencja znalazła się pod największym uciskiem panującego przesilenia gospodarczego. Podatek inflacyjny w krajach o wzburzonej walucie wywiera na nią presję o wiele dotkliwszą jeszcze, niż na klasy robotnicze. Obok indywidualnych klęsk obok głodowych żebraczych płac, rzucanych jakby z łaski nauce, sztuce i wszystkim wolnym zawodom ściga je los pod innym. Jeszcze względem Rozpadają się bowiem w gruzy przybytki nauki, oraz organizacje kulturalne i oświatowe, które z takim mozolem w obronie wiedzy i nauki stworzono.

Oto przyczyny, dla których ochrona pracy intelektualnej musi nakoniec stanąć na pierwszym planie zainteresowania społecznego.

Już na zachodzie budzi się samowiedza wśród intelektualistów. Tworzą oni własne związki obronne. Poruszono również zagadnienie to jako temat rozstrzaśa na kongresach międzynarodowych. W r. 1921 na kongresie w Brukselli postanowiono założyć międzynarodową konfederację pracy umysłowej.

U nas organizacja związków inteligencji jest jawnie wata i wciąż chwytliwa. Panuje jakby wątliwość, czy godzi się intelektualistom naśladować sposoby, które w obronie swego bytu stosują robotnicy. Z drugiej strony pokąźną część rydkałnej inteligencji wychodzi z założenia, iż, jeśli tworzyć związki zawodowe, to należy łączyć się ze związkami socjalistycznymi.

Sądzi się, że czas zrozumieć, iż obrona interesu kultury wymaga samodzielnych metod. Trzeba zdać sobie sprawę, że chodzi tu nie tylko o podźwignięcie egzystencji materialnej, bo niemoc ekonomiczną wolnych zawodów wyczerpuje ich siły twórcze, lecz chodzi nadto o ponadklasowy interes całej kultury. Dla tego sposoby organizacyjne muszą być odrębne, przystosowane do roli ważkich zadań oświatowych. Pamiętajmy, że inteligent gra dalej rolę bohatera historii, oświeciciela społeczeństwa, te role którą wskazał mu Thierry. Ma tedy prawo i obowiązek samobrony.

Rok 1924 stać się powinien w Polsce rokiem naprawy „karbu i ustrojów Rzeczypospolitej. Niechaj będzie zarazem rokiem wzmocnienia sił jak długo nekanej inteligencji.

St. A. KEMPNER.

Jak się żyje dzisiaj w Paryżu?

Paryż ciągnie ku sobie ludzi obecnie tak, jak przed wojną. Ten chciałby tu uzyskać jakąś posadę, tamten chciałby spędzić w Paryżu miodowy miesiąc, a tymczasem w Paryżu nie ma żadnych posad, a jeżeli są, to tylko dla służącej „do wszystkiego”. Tego rodzaju „perły” są tu bardzo poszukiwane.

Jeżeli chodzi o parę, która chciałaby spędzić w Paryżu parę tygodni miodowych, to musiałaby ona na jakieś dwa tygodnie przed przyjazdem poczynić starania o uzyskanie pokoju w hotelu. Trzeba bowiem wiedzieć, że od Paryża do Wersalu wszystkie pokoje hotelowe są tam zajęte przez Anglików i Amerykanów do tego stopnia, że stale wiszą na drzwiach wejściowych tablica z napisem: „Zajęty całkowicie”. Nawet podróżnik, który zamówił z góry pokój, muszą conajmniej przez dwie noce obozować w pokoju służby lub w westybulu.

Wskutek tak licznego napływu gości, ceny pokoi hotelowych wzrosły dziesięciokrotnie w stosunku przedwojennym. Minimalna cena wynosi — zależnie od pokoju i hotelu — 30 do 40 franków dziennie, z dodatkiem 10 proc. za obsługę. Do dobrego też tonu należy oddzielne obdarczenie jeszcze każdego służącego.

Ceny stałe za obiady zniknęły zupełnie z kart restauracyjnych. Je się a la carte. Tylko w hotelach i pensjonatach podawane są obiady po 8 do 12 franków. W małych restauracjach można otrzymać obiad także za 350 do 450 franków, ale korzystanie z tych restauracji należy do wątpliwych przyjemności.

Miejsca w teatrze nie dostanie się poniżej 50 franków, a jest jeszcze kwestja, czy w okresie najbliższych czterech tygodni nie zostaną one w dalszym ciągu podwyższone. Codziennie bowiem gazety paryskie przynoszą nam sążniste sprawozdania, dotyczące stale wzrastającej drożyzny środków żywności. Banan, który przed wojną kosztował 1 do 2 sous, dziś kosztuje 10 do 12, albo 50 do 60 centimów. Wino, które dawniej należało do menu, obecnie podawane jest oddzielnie.

Tylko „autotaxi” są w stosunku do innych cen tanie, a w najbliższych dniach pojawić się ma na paryskich bulwarach nowy wehikul: „taxi monoplace”, który za pierwsze 600 metrów drogi pobierać będzie tylko 60 centimów, przyczem cena ta podnosi się tylko o 5 cent. za każde dalsze 100 metrów. Ale te wehikule, jak już ich nazwa wskazuje, będą do użycia tylko dla pojedynczych osób, a zatem małżeństwa będą z nich mogły korzystać dopiero po... rozwodzie. Jeżdżący po Paryżu dla przyjemności, musi się liczyć z wydatkiem dziennym w sumie około 80 franków.

Całkiem inaczej przedstawia się bilans dzieńny studentki lub pracującej kobiety. Studentka która jest w stanie opłacać pensjonat sumą 400 do 500 franków miesięcznie, znajdzie bardzo dobre utrzymanie. Studentka jednak, której na taki wydatek nie stać, albo która musi zarabiać na swoje utrzymanie, przeżyć musi prawdziwą Golgotę. Zajmować ona musi naturalnie jakieś na pół umeblowane mieszkanie na poddaszu dzieląc je z dwiema koleżankami i w tajemnicy przed nauczycielką gotować sobie na obiad jakąś lichą zupę, czy jarzynę.

W biurach handlowych znaleźć mogą zajęcie tylko tacy którzy doskonale władają językami: angielskim, włoskim, hiszpańskim, gdyż z tymi krajami Francja utrzymuje stosunki handlowe. Język niemiecki stał się w handlu prawie zupełnie po wojnie zbędnym.

Bardzo trudne warunki zastałaby w Paryżu modystka — cudzoziemka. Paryżanki są najszybszymi pracownicami na świecie. Pracują one od godz. 8 do 12 i od 1 do 7 bez najmniejszej przerwy, z zadręczenia godną szybkością i cudzoziemka, polska np. pracownica, musiałaby przez tygodnie i miesiące do takiej pracy się przyzwyczaić, nawet w takim razie, gdyby była bardzo zdolną modystką. Natomiast zarobki modystek są marne. Jedynie dyrektorki mają nadzwyczaj wysokie płaće. Młode robotnice, nie mieszkające przy rodzicach lub niezamężne wiodą bardzo nędzny żywot i sypiać muszą gdzieś na przedmieściu z trzema lub czterema koleżankami. Opieka społeczna stoi we Francji na bardzo niskim stopniu rozwoju.

Kurs urzędowy złotego polskiego podług franka złotego.

WARSZAWA, 4.1. Dzisiejszy Monitor wyznacza kurs złotego w relacji franka złotego na dzień 5 bm. 1,280,000 mkp.

GIEŁDA WARSZAWSKA.	
New-Jork	6,680,000
Londyn	28,500,000
Belgia	
Paryż	325,000
Szwajcaria	1,165,000
8% pożycz. złota	11,000,000
Miljonówki	300,000
Urząd. kurs złp.	1,230,000

KRONIKA.

— KALISZ POD SNIEGIEM.

W czwartek około południa przestała szaleć śnieżycyca, a nawet pokazało się słońce i przy lekkim mrozie mieliśmy ładną pogodę. Zsypy śnieg nie zatamował komunikację kolejową i szosową wskutek czego nie dowieziono do miasta nietylko produktów, ale i nawet mleka. Jedynie z Kościelnej-Wsi przyjechał mleczarek, który z trudem dowiózł parę baniek mleka czterema koniami. Od południa stróż w śródmieściu uporządkował jezdnię i oczyścił chodniki, pomimo to węższe ulice jak Piaskowa są niemożliwe dla jazdy, czy to sankami, czy na kolach. Na szosach w niektórych miejscach śnieg leży na metr z górą wysoki.

Komunikacja z Warszawą do czwartku wieczorem przerwana była zupełnie. Trzy pociągi na tej linii stanęły, a mianowicie pod Łaskiem, Zduńską-Wolą i w Winiarach. Od Poznania o godz. 5 pp. nadszedł kurjer t. paryski, który powinien był przybyć o godz. 4.20 rano. Pociąg ten po godzinnym staniu na stacji Kalisz udał się w dalszą drogę do Warszawy. Z okolicy jeden z ziemian przyjechał do Kalisza saniami zaprzężonymi w sześć koni.

— MROZ.

W piątek z rana termometr wskazywał 11 stopni zima w śródmieściu w polu zatem było około 15 stopni.

— Z KOLEI.

Ruch pociągów na kolei kaliskiej jeszcze nie został wznowiony. Pomiędzy Piwoniami i Kaliszem zawiany został pociąg złożony z 50 wagonów, z którego część odciągnięto przy pomocy 6 lokomotyw. Za pomocą pługów do rozbijania śniegu oczyszczony został w nocy na piątek tor do Opatówka.

— CHLEB CODZIENNIE W DALSZYM CIĄGU DROŻEJE.

W piątek panowie piekarze wieszowali sobie za chleb po 310 tysięcy za kilo i za bułki po tys. za sztukę. Wobec takich cen i wzrostu drożyzny za gruzień na 80 proc., Kalisz położony w najbliższej okolicy jest najdroższym miastem w Polsce, gdyż proc. drożyzniany w takiej Warszawie wynosi 50 proc.

— SĄDY DORAZNE.

Min. Spr. Wewnętrznych ogłosiło przedłużenie sądów doraźnych na terenie b. zaboru rosyjskiego do 30 czerwca 1924 r. z wyłączeniem całego szeregu powiatów, przyczem z Ziemi Kaliskiej wyłączone zostały pow. Kolski, Koniński i Słupski.

STRASZNE OCZY.

37) (Powieść z francuskiego)

Usiadł naprzeciw mnie i rzekł nagle: — A zatem, cóż? Nie odgaduję pan? Jakże to komiczne! Teraz znam tę rzecz i jestem zdumiony, że ktoś tego nie pojmuje. Niesłychane odkrycie, ale takie proste! Czyż można to nazwać odkryciem? Gdyż w końcu... Nie, widzi pan, cała ta historia jest taka, łatwo będzie ją odkryć. Jutro, pojutrze jakiś gość przyjdzie i powie „Tajemnica Ogrodzenia? Znam ją”. I tak będzie istotnie. Nie trzeba być na to medrcem. Przeciwnie.

Wzruszył ramionami: — Zresztą, kpię sobie z tego. Chociażby odkryto wszystko, potrzebna jest formułka, a ta znajduje się tylko w mojej głowie. Nikt jej nie zna, nawet przyjaciel Velmot. A stalowa blaszka Noela Dorgeroux? Zatopiona. Instrukcje, po zostawione przez niego za obrazem d'Alemberta? Spalone. Konkurencja jest więc niemożliwa. A gdy podniosą się ceny biletów za miejsca w amfiteatrze, za piętnaście dni będę miał milion w kieszeni. Za trzy tygodnie, dwa miliony. Wie dy, do widzenia, ulatniam się! Do licha! nie trzeba nadużywać cierpliwości przenaczenia i żandarmów!

Chwycił obie klapy mojej kamizelki i parząc mi prosto w oczy, rzekł poważnym głosem:

— Jedno tylko dręczyć mnie będzie, to jest myśl, że te wszystkie piękne obrazy nie pojawiają się już na ekranie, skoro mnie tu nie będzie. Co? Czy to możliwe? Nie będzie już tych cudow-

nych przedstawień? Nie będzie już czarodziejskich bajek, o których prawić będą przez wieki? Nie, nieprawdaż? Tajemnica Noela Dorgeroux nie może zginąć. Wtedy pomyślałem o panu... Do licha! Przecież pan jest jego siostrzeńcem. A prócz tego kocha pan Beranzere... Dziś czy jutro ożeni się pan z nią... A jeśli pracuję dla niej, objętne jest, czy dostanie pieniądze ode mnie, czy od pana, nieprawdaż? Niech mnie pan posłucha, Wiktorynie Beaugrand, i zapamięta sobie każde moje słowo. Niech mnie pan posłucha. Zauważył pan, że podmurowanie muru pod ekranem jest mocno wystające. Noel Dorgeroux urządził tam pewnego rodzaju komorę, w której zamknięte są wiadra z różnymi substancjami i miedziana kadź. W kadzi tej miesza się w przepisanymi ilościami owe substancje, do których wlewa się płyn z małej flaszeczki, przygotowany w dzień przedstawienia podług formułki pańskiego wujka. A wtedy, na godzinę lub dwie przed zachodem słońca, macza się wielki pędzel w tak spreparowanej substancji i powleka się nim równiutko powierzchnię ekranu. Robi się to przed każdym przedstawieniem, jeśli pan chce, aby obrazy były wyraźne i jasne, ale tylko w dniach, których żadna chmurka nie zasłania słońca. Co do formułki, to nie jest ona długa... razem pięć liter i dwie cyfry... mianowicie:

Massagnac powtórzył powoli, jeszcze bardzo niewyraźnym tonem:

— Pięć liter i dwie cyfry... Skoro wyuczy się pan ich na pamięć, może pan być spokojny... I ja również... Zresztą, skoro panu powiem, co zaryzykuje? Prześięgnę mi pan, że nie pan nie powie, co? A prócz tego choćby przez wzgląd na Beranzere, nieprawdaż... A więc, owych pięć liter...

Wahał się najwyraźniej. Słowa grzęzły mu w gardle. Nagle odepchnął mnie i uderzył pięścią w stół w szale wściekłości.

— Nie, po tysiąc razy nie, nie powiem. Byłoby to bardzo głupie! Nie, wytrzymam jeszcze. Wypuścić z rąk wszystko za dwa miliony? Nawet nie za dziesięć! Nawet nie za dwadzieścia! Jeśli trzeba będę odbywał straż przez całe miesiące ze strzelbą na ramieniu, jak tej nocy... i każdego, kto przyjdzie do Ogrodzenia, zabije jak psa! Mój należy do mnie, do Teodora Massagnaca! Nikt się go nie dotknie! Niech się nikt nie odważa wziąć z niego choćby kawalek! To jest moja tajemnica! Moja formułka! Zdobyłem ją przebojem. Będę jej bronił aż do ostatniego tchnienia, a jeśli zginę, tem gorzej, zabiorę ją do grobu!

Wyciągnął pięść ku niewidzialnym wrogom. Potem nagle chwycił mnie na nowo:

— Tak, jeśli zginę... Dokumenty są zniszczone. Aresztowanie, żandarmi, drzwi sobie z tego. Nie ośmię się. Ale złodziej ukryty za węglem... zbrodniarz, który strzela do mnie z tyłu, jak tej nocy, gdy czuwałem... Słyszałeś przecież Wiktorynie Beaugrand? Ach, proste zadraśnięcie. A zastrzele to bydło... Ach, spudlowałem. Ale na drugi raz! to bydło! ta ropucha!!

Jał mnie szarpać gwałtownie:

— Ale to jest także twój wróg, Wiktorynie. Nie rozumiesz tego? Człowiek w binoklach? Pan Velmot? Jeśli chce mi wykraść moją tajemnicę, to również tobie chce wydrzeć tę, którą kochasz. Pewnego dnia doczekasz się tego, podobnie jak ja.

Czy będziesz jej bronił, i zaatakujesz go przy najbliższej sposobności? A gdybym ci powiedział, że Beranzere kocha go? Co, to się doprowadza do wściekłości!

(D. C. N.)

— Z ZAŁOBNEJ KARTY.

W dniu 31 grudnia odbył się pogrzeb zgasłego przedwcześnie śp. Tomasza Młynarskiego urodzonego w 1897 roku. Zmarły skończył średnią szkołę w Kaliszu licząc zaledwie 17 lat. Pomimo młodego wieku całą duszą rwał się do poznania wyższej wiedzy i prawdy. W r. 1917 ukończył wyższą szkołę Handlową, a w roku 1923 wydział nauk prawnych na uniwersytecie Warszawskim.

W krytycznym momencie 1920 roku pomimo wadliwego zdrowia ś. p. Tomasz Młynarski przeżywa swe życie by zespół z innymi własną pierś powstrzymać nawałę bolszewicką. Za bohaterstwo nad rzeką Swisłoczą zostaje udekorowany najwyższą odznaką rycerską — orderem Virtuti Militari.

Okryty chwałą wrócił po przebytej ciężkiej chorobie ale już z zarodkiem nieuleczalnej choroby piersiowej Siła ducha nie pozwała mu spojrzeć ani na chwilę. Po powrocie rzuca się odrazu w wir pracy i obowiązków społecznych.

Zmarły cieszył się niezwykłym szacunkiem i uznaniem wśród swoich kolegów. Umiał on swoim taktami i wiedzą zjednywać sobie wszystkie serca. Niezmordowaną swą pracą w dziejach Akad. Koła Kaliszan imię swe zapisał złotymi zgłoskami — to też zmarły zawsze żyć będzie w pamięci tych, którzy z nim obcowali a jego zaparcie się poświęcenie dla dobra ogółu będzie dla innych wskaźnikiem jak żyć i pracować się powinno.

Z hasłem Ojczyzna Nauka i Cnota wszedł w życie i z niemi w miarę sił torował drogę ku lepszej przyszłości Polski. W ciasny zakamarek codziennej szarżyny pragnął przelać cały błękit swego życia. Niestety! nie sądzonem mu było pić pełnemi haustami z jasnej, czary kryształowej woli zmarłych powstałego narodu.

Cześć pamięci szlachetnej duszy prawego syna Polski.

— ZARZĄD ZWIĄZKU OFIC. REZERWY Koła Kalisza zawiadamia swych członków pp. Ofic. Rezerwy że w dniu 4.1 — 24 o godz. 19.30 odbędzie się miesięczne zebranie tu. Koła w P.K.U. Kalisz, na które są obowiązani pp. ofic. rez. przybyć.

— ZEBRANIE TOW. SPORTOW. PROSNA. W dniu 6 stycznia o godz. 7 wiecz. w dolnej sali Stow. Rzem. odbędzie się doroczne walne zebranie członków Tow. Sport. Proсна Zarząd uprasza o liczne przybycie członków.

W drugim terminie, tj. o godz. 7 i pół zebranie odbędzie się bez względu na ilość zebranych członków.

— ZE STAWISZYNA. (Kor. wł.).

Anormalne czasy w okresie powojennym smutno odbiły się na naszej ubogiej ludności. Niezłoty rodzin poniewiera się bez zarobków, bez odzieży, a co najważniejsze bez kawałka chleba!

Spółceństwo nasze głęboko odczuwa niedolę tego ludu, lecz niezawsze dąży z wydajną pomocą, bo widocznie i samo w większości materialnie też upada.

Głosy niedoli naszej stały się świadome i w najdalszych kramach gdzieś poza oceanami, gdzie tylko tchnie duch polski, gdzie tylko czuje się tętno bicia serca polskiego.

Ołóż nasi emigranci w Ameryce nieraz pospieszyli ze swym szczerym datkiem, aby w

Polisce głodnych nakarmić, nagich przyodziać i chł. rym sprawić ulgę w cierpieniach.

Przedstawiciel owych emigrantów, obecnie chwilowo zamieszkały w Stawiszynie, p. Adam Kozanowski z małżonką Wiktorją, widząc zupełny niedostatek wśród miejscowej ubogiej ludności, zakupił 80 f. słoniny i tyleż 3-funtowych pszennych strucli, komitet, złożony z kilku osób w jego imieniu rozdał najbiedniejszym ten skromny datek na gwiazdkę wraz z chlebem pyłowym który w ilości 70 bochenków 2-funtowych ofiarował miejscowy obywatel p. Władysław Jaskólkę, za co składa się im staropolskie „Bóg zapłać“.

O, by więcej było takich obywateli!

—W. K.

— Z POLKI KSIĘGARSKIEJ.

Marja Buyno-Arctowa Wilczysko opowiada nie dla starszych dzieci z rysunkami Antoniego Gawińskiego. Wyd. M. Arcta w Warszawie.

Znakomita powieściopisarka, p. Marja Buyno-Arctowa, napisała na tegoroczną gwiazdkę dla swoich ukochanych, niezliczonych czytelników nową powieść, niemniej interesującą od poprzednich, które stały się najulubieńszą lekturą młodzieńskich czytelników.

Dzieje bohatera powieści Lulu, postaci pełnej czaru i zniewalającego uroku, rozwijają się na tle prześladowań, jakim podlegały w Polsce pod zaborem rosyjskim wszelkie usiłowania ducha narodoowego i podtrzymania wiary w odzyskanie wolności. Pan Andrzej, ojciec chłopca, gorący patriota i działacz, prześladowany przez zdrajce i odstępcę, szpiega, będącego na usługach żandarmerji rosyjskiej, zmuszony jest wraz z synkiem do ucieczki, odbywającej się w bardzo niezwykłych okolicznościach. Szpieg, zwany Wilczykiem, w chwili gdy jest pewnym swej zdobyczy, zostaje wprowadzony w pole. Rozpoczyna się nierówna walka między kryjącymi się przed prześladowcą zbiegami a przebiegłym wrogiem, mszczącym na panu Andrzeju swe pozorne krzywdy i mającym na swe usługi cały, świetnie zorganizowany sztab szpiegowski. W walce tej odwaga chłopca, jego przytomność umysłu, poświęcenie i gorąca wiara w dobro przechyla szalę zwycięstwa na stronę prześladowanych, a czar jego świetlanej duszyczki kruszy zatwardziałe serce zdrajcy. W powieści przewija się wiele postaci, jasnych i czystych, budzących najszlachetniejsze uczucia w młodocianych czytelnikach, a całość, mimo tragicznego tła, na jakim się rozgrywa, wzbudza nieślabnące ani przez chwilę, pochłaniające zainteresowanie, tchnie siłą i pogodną wiarą w potęgę i zwycięstwo dobra.

ONIRER:

Zamiast powinszowań noworocznych firma Szaub, Kozłowski i S-ka złożyła mk. 5000000 na dokarmianie dzieci i 2 milj. na ruchome kuchnie

Zebrane pośród gości i właścicieli restauracji „Europa“ mk. 30.000,000 złożono na dokarmianie biednych dzieci.

Nowa skala podatku od zarobków.

Podatek dochodowy, poczynając od 1-go stycznia 1924 roku, potrącany będzie według skali następującej:

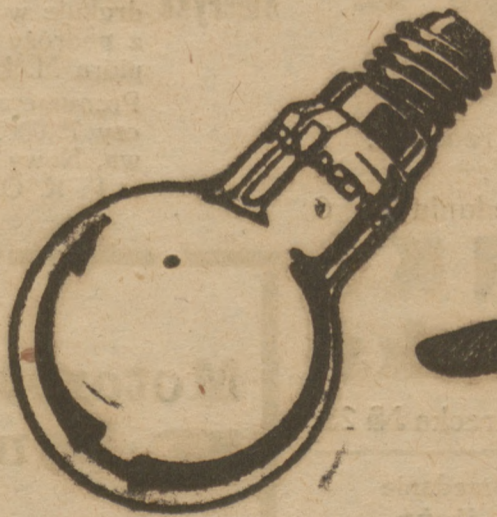
	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
	w tysiącach marek		
1.	1.576.800	2.102.400	0.3
2.	2.102.400	2.628.000	0.4
3.	2.628.000	3.416.400	0.5
4.	3.416.400	4.204.800	0.7
5.	4.204.800	4.993.200	0.9
6.	4.993.200	5.781.600	1.1
7.	5.781.600	6.570.000	1.4
8.	6.570.000	7.446.000	1.7
9.	7.446.000	8.322.000	2.
10.	8.322.000	9.198.000	2.5
11.	9.198.000	10.074.000	3.
12.	10.074.000	10.950.000	3.5
13.	10.950.000	11.388.000	4.5
14.	11.388.000	12.045.000	5.5
15.	12.045.000	12.702.000	7.
16.	12.702.000	13.578.000	8.5
17.	13.578.000	14.454.000	10.
18.	14.454.000	15.330.000	11.5
19.	15.330.000	16.425.000	13.
20.	16.425.000	17.520.000	13.6
21.	17.520.000	18.615.000	14.3
22.	18.615.000	19.710.000	15.
23.	19.710.000	20.805.000	15.7
24.	20.805.000	21.900.000	16.5
25.	21.900.000	22.995.000	17.3
26.	22.995.000	24.090.000	18.1
27.	24.090.000	25.185.000	18.8
28.	25.185.000	26.280.000	19.5
29.	26.280.000	39.420.000	20.2
30.	39.420.000	52.560.000	20.9
31.	52.560.000	65.700.000	21.6
32.	65.700.000	78.840.000	22.3
33.	78.840.000	98.550.000	23.
34.	98.550.000	157.680.000	24.5
35.	157.680.000	197.100.000	25.5
36.	197.100.000	262.800.000	27.
37.	262.800.000		28.5

Skala ta jest o wiele dogodniejsza, niż skala dotąd obowiązująca. Będzie ona co miesiąc ulegała zmianie w miarę wzrostu kosztów utrzymania przy zmieniającej się skali procentowej obciążenia

Np. projektowana przez min. skarbu skala na grudzień r. 1923 rozpoczyna się od 525,600 tysięcy mk. dochodu rocznego, skala zaś na styczeń 1924 rozpoczyna się dopiero od 1,576,800 tysięcy mk.

Tak od pierwszej, jak od drugiej kwoty dochodu obciążenia podatkowe wynosi 0,3 proc.

Chroni
wzrok,

oszczędza
prąd

PHILIPS ARGENTA

Skład materiałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

*Poleca wielki wybór papeterji papieru, bile-
tów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, otów-
ków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ścien-
nych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po
*** cenach możliwie najtańszych. ****

2458

„RIPOLIN“

znane w całym świecie za
najpiękniejsze i najtrwalsze
do mebli, drzwi, okien, podłóg, ścian, wieniec i p. nadeszły.
Główna sprzedaż w firmie **Elzbia ROTH**, Kalisz,
ul. Babina 29. 1517.

LICYTACJA.

POWIATOWA KASA CHORYCH w KALISZU

na mocy art. 53 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r.
o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby
podaje do wiadomości, że dnia 10 stycznia 1924 r.
o godz. 10-ej rano w Kaliszu przy ul. Warszawskiej
w lokalu Kasy Chorych № 13 (II p.) odbędzie się li-
cytacja ruchomości, należących do „Nadprośniańskiej
fabryki wag” oszacowanych na mk. 70,000,000 (sie-
demdziesiąt milionów) składających się z 4-ch wag
stołowych 6 10 klg. na pokrycie należnych Kasie
składek członkowskich.

Ruchomości obejrzyć można w dniu licytacji od
godz. 9 rano, spis zaś takowych codziennie od godz.
10 rano do 13 w Powiatowej Kasie Chorych (ul.
Warszawska Nr. 13 II p.)

Kalisz, dnia 3 stycznia 1924 roku.

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu.

Szczęśny Szymański
Zastępca Komisarza.

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY.
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GLYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI“

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, red-
gowany żywo i interesująco, mając świetnie zor-
ganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej użyteczności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 17

!! BACZNOŚĆ !!

Kupuję wszelkie su-
rowe skóry: tchórze,
lisy, kuny, wydry, ko-
ty, zające i t. d.

Ceny płacę
n a j w y ż s z e l
H. Adler, Kalisz,
Wiejska 5. Telefon 208.

Grywam na balach i na wieczorkach

muzyka pierwszorzędną: skrzy-
pce, fortepian albo cztery oso-
by z fortepianem, przyjmuję
zamówienia na miejscu i na
wyjazd. 2509

Wiadomość: ul. Nadwodna 16.
II p. G. Rozenfeld.

Jest do sprzedania

sklep z urządzeniem

Wiadomość w redakcji. 7

Do sprzedania 6

SANKI i bryczka

Wiadomość: Turecka № 23.

Jest do sprzedania
większa ilość

KAPARKOŃ

Wiadomość ul. Stawiszyn-
ska № 26 m. 5. II piętro
Kamiński. 2499

„Ameryka“

Czasopismo Ilustrowane poświęcone poznaniu
Ameryki i Amerykan.

Wychodzi miesięcznie, pod redakcją Mieczys-
ława Tuleji.

K T O

chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie
metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości
o amerykańskim Przemśle, Handlu i Finansach,
informacje, dotyczące wychodźstwa polskiego w Sta-
nach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich,
oraz ciekawe wiadomości ogólne-winien stałe czy-
tać „Amerykę“

Ameryka

prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dzie-
dzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i
Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa); Nowych
Książek i Czasopism, oraz ogłoszenia poważnych
firm i instytucji handlowych i finansowych;

w każdym numerze podaje **ROZKŁAD JAZDY**
OKRĘTÓW z Europy do Ameryki.

Ameryka

rozpoczęła druk stałego Działu Angielskiego (En-
glish Language Section), ważny dla uczących
się języka angielskiego.

Ameryka

drukuje w odcinku z humorem napisane wrażenia
z podróży do Ameryki p. t. „Gwiazdy i Dolary”
pióra M. H. Szpyrkówny.

Prenumerata rocznika: Mk. 900,000. Numer pojedyn-
czy 75,000. Adres Redakcji i Administracji: Warsza-
wa, Nowy Świat 72, (pałac Staszica 26-62. Konto
w P. K. O. 7136.

NAPRAWY

Motorów Elektrycznych Dynamo Maszyn

wykonują

89

K. Gaertig i Sp. T. z o. p. **Poznań.**

Oddział pracowni elektromechanicznych.

Ul. Półwiejska 35.

Telefon 3584.